

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/146/2017
Identifikačné číslo spisu:	1214224693
Dátum vydania rozhodnutia:	27.08.2018
Meno a priezvisko:	Mgr. Dušan Čimo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:1214224693.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne JURKI - HAYTON s.r.o., so sídlom v Bratislave, Prístavná 2, zastúpená splnomocnenkyňou VIVID LEGAL s.r.o., so sídlom v Bratislave, Plynárska 7/A, konajúcou prostredníctvom advokátky JUDr. Lindy Balhárekovej, proti žalovanej U. P., bývajúcej v F. Ú., M. J.. Č.. XXX/XX, o 9.383,29 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 19Cpr/7/2014, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 26. januára 2017 sp. zn. 10CoPr/2/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) zhora označeným rozsudkom potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“ a spolu s odvolacím súdom tiež len „nižšie súdy“) zo 6. októbra 2015 č. k. 19Cpr/7/2014 - 224, ktorým žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni istinu 9.383,29 eur s príslušenstvom a tiež aj trovy konania za zaplatený súdny poplatok 562,50 eur, všetko do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia, keďže dospel k záveru, že žalovaná ako zamestnankyňa žalobkyne zodpovedá za schodok, ktorý bol zistený dňa 14. októbra 2014 pri inventúre zásob pohonných hmôt v prevádzke, v ktorej bola žalovaná zamestnaná. Odvolací súd potom druhým výrokom priznal žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške. Potvrdenie rozsudku prvoinštančného súdu odôvodnil jeho vecnou správnosťou, stotožnením sa s jeho dôvodmi (§ 387 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku č. 160/2015 Z. z. v znení neskoršieho zákona č. 87/2017 Z. z., ďalej len „C. s. p.“) a nespôsobilosťou žiadnej z odvolacích námietok na takomto závere niečo zmeniť. Rovnako ako súd prvej inštancie aj odvolací súd sa ustálil na závere, že pokiaľ žalobkyňa uniesla svoje dôkazné bremeno, spočívajúce v preukázaní odovzdania predmetov žalovanej oproti jej písomnému potvrdeniu, bremeno preukázania skutočností vylučujúcich existenciu uplatňovaného nároku žalobkyne, resp. preukázaní, že strata vznikla úplne alebo sčasti bez jej zavinenia, prešla na stranu žalovanej. Keďže bola žalovaná dostatočne oboznámená o povinnosti

predložiť dôkazy skôr, ako súd vyhlási dokazovanie za skončené, nebolo možné na jej odvolacie argumenty prihliadať, keďže spočívali na tvrdeniach podložených dôkazmi, ktoré mohla uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie, ale neurobila tak. S odvolacími námietkami žalobkyne vo vzťahu k trovám konania súdu prvej inštancie (ktoré jej mal priznať tak, ako si ich vyčísli do troch pracovných dní od vyhlásenia rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, vrátane súdneho poplatku 562,50 eur, pričom súd prvej inštancie jej napokon náhradu trov konania vo vyčíslenej výške vôbec nepriznal, keďže v spise sa vyčíslenie trov nenachádzalo) sa odvolací súd nestotožnil, keď považoval rozhodnutie prvoinštančného súdu aj v tejto časti za vecne správne, keďže v spise sa vyčíslenie skutočne nenachádzalo a súd mohol v písomnom vyhotovení rozhodnutia prijať potom len záver o uložení povinnosti nahradiť protistrane len tie trovy, ktoré skutočne vyplývali zo súdneho spisu.

2. Proti takémuto rozsudku odvolacieho súdu podala včas dovolanie žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“). Dovoláním napadla len tú časť prvého výroku rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorým potvrdil výrok rozsudku súdu prvej inštancie o náhrade trov konania pred súdom prvej inštancie, s návrhom na zrušenie rozsudkov oboch nižších súdov v napadnutej časti a vrátenie veci na ďalšie konanie v tomto rozsahu súdu prvej inštancie. Prípustnosť svojho dovolania odvodila z ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p., keď podľa jej tvrdení došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces tým, že súd prvej inštancie nesprávne postupoval a odvolací súd nezabezpečil nápravu v rámci odvolacieho konania a sám sa tak tiež dopustil porušenia procesných práv žalobkyne. Nesprávnosť postupu spočívala v tom, že súd prvej inštancie vo svojom rozsudku mylne uviedol, že trovy právneho zastúpenia neboli advokátom žalobkyne v zákonom stanovenej lehote vyčíslené, a preto neboli ani súčasťou rozsudku. Právny zástupca žalobkyne po nahliadnutí do spisu dňa 17. marca 2017 zistil, že vyčíslenie trov (doručené súdu osobne 7. októbra 2015, vid' príloha k dovolaniu na č. l. 307-309 spisu) sa v spise nenachádzali, a to pravdepodobne z dôvodu straty tohto podania zavinené súdom prvej inštancie, ktorý si nesplnil svoju povinnosť vyplývajúcu mu z § 96 ods. 2 a 3 C. s. p. v spojení s § 130, 178 ods. 2 a 182 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné súdy, krajské súdy, Špecializovaný trestný súd a vojenské súdy v znení neskorších predpisov (ďalej len „Spravovací a kancelársky poriadok“), podľa ktorých vyplývajú súdu povinnosti spočívajúce v prijímaní všetkých písomných podaní adresovaných súdu, ich založenia prostredníctvom podateľne do súdneho spisu a obligatónym opatrením odtlačkom podacej počiatky v poradí, v akom boli doručené súdu a pevného zviazania písomností tvoriacich obsah súdneho spisu tak, aby spôsob zviazania neumožňoval dodatočné vynímanie listiny zo súdneho spisu, jej odstránenie alebo nahradenie. Z dôvodu straty vyčíslenia trov súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil nesplnenie podmienok na priznanie náhrady trov právneho zastúpenia žalobkyne v konaní pred súdom prvej inštancie, hoci tieto podmienky v skutočnosti splnené boli. Žalobkyňa má za to, že následkom porušenia jej procesného práva na riadne vedenie súdneho spisu a na to nadväzujúceho práva na priznanie náhrady trov právneho zastúpenia, predstavuje v konečnom dôsledku porušenie práva žalobkyne na spravodlivý súdny proces s následkom majetkovej škody spôsobenej žalobkyne vo výške trov právneho zastúpenia. Skutočnosť, že súd pochybil pri vedení súdneho spisu nemôže byť na ťarchu žalobkyne. Je absolútne v rozpore s princípom spravodlivosti a predvídateľnosti súdnych rozhodnutí, ak žalobkyne i napriek tomu, že splnila svoju povinnosť vyčísliť včas trovy právneho zastúpenia, tieto jej neboli de facto priznané, a to pre pochybenie súdu prvej inštancie s podporou odvolacieho súdu.

3. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 427 ods. 1 C. s. p.) a na to oprávnenou osobou, teda stranou, v ktorej neprospech bola dovolaním napádaná časť výroku rozsudku vydaná (§ 424 C. s. p.), riadne zastúpenou splnomocnenkyňou, v mene ktorej koná advokátka (§ 429 ods. 1 C. s. p.), pristúpil k skúmaniu splnenia ďalších podmienok dovolacieho konania a predpokladov prípustnosti dovolania.

4. Dovoláním možno napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu len pri splnení zákonom stanovených predpokladov. Z hľadiska posúdenia prípustnosti a dôvodnosti dovolania je podstatné správne vymedzenie dovolacích dôvodov spôsobom upraveným v zákone (§ 431 až 435 C. s. p.), a to v nadväznosti na konkrétne, dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. V opačnom prípade nemožno dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu podrobiť vecnému prieskumu v

dovolacom konaní.

5. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd vymenovaných v § 420 písm. a/ až f/ CSP.

6. Spoločným znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 CSP, je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Pokiaľ je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

7. Žalobkyňa dovolaním napadla rozsudok odvolacieho súdu v časti, ktorou potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o náhrade trov konania.

8. Dovolací súd zastáva názor, podľa ktorého rozsudok, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o náhrade trov konania, nie je rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej, toto rozhodnutie síce tvorí súčasť rozsudku, má však charakter uznesenia a je do rozsudku poňaté z dôvodu, že o nároku na náhradu trov konania v zmysle § 262 ods. 1 C. s. p. (obdobne znela aj pôvodná procesnoprávna úprava § 151 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len O. s. p., účinného v čase prijatia rozhodnutia súdom prvej inštancie a následne až do 30. júna 2016) rozhodne aj bez návrhu, a to v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, pričom podľa odseku 2 uvedeného ustanovenia o výške náhrady rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením súdny úradník. Tu sa líšila pôvodná procesná právna úprava v tom, že podľa § 151 O. s. p. mohol výrok o nároku na náhradu trov konania zároveň obsahovať aj sumu vyčíslenú úspešným účastníkom (dnes už stranou). V prípade, ak účastník trovy nevyčísľil do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia, súd mu priznal len náhradu trov vyplývajúcich zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia, s výnimkou trov právneho zastúpenia. Ustanovenie § 167 O. s. p. uvádzalo výpočet rozhodnutí, ktoré mali mať podobu uznesenia. Medzi také rozhodnutia patrilo aj uznesenie o trovách konania. Podľa § 234 ods. 1 C. s. p. súd rozhoduje uznesením, ak nerozhoduje vo veci samej. Rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej je rozsudok, ktorým odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie buď potvrdzuje, alebo mení. Obdobne rozhodnutie, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, i keď aj na tomto mieste posudzujúc len časť výroku, a to o náhrade trov konania, nie je v tejto časti svojho rozhodnutia rozhodnutím, ktorým sa konanie (o veci vymedzenej žalobou) končí. Ide o potvrdenie rozhodnutia síce rozsudkom súdu prvej inštancie, ale v časti majúcej charakter uznesenia. Vzhľadom na uvedené je zrejmé, že náhrada trov konania nie je vecou samou, v prejednávanej veci, je len súčasťou procesu rozhodovania v jednotlivých štádiách konania, naberajúc na význame práve pri skončení konania o žalobnom návrhu, majúc charakter satisfakcie za potrebu strán viesť konanie pred súdom a nahradenie si nákladov s vedením konania spojenými.

9. Vzhľadom na uvedené dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie žalobkyne smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, a proti ktorému potom dovolanie podľa § 420 CSP nie je prípustné, a preto berúc do úvahy vyššie uvedené bolo potrebné dovolanie podľa § 447 písm. c/ C. s. p. odmietnuť. Nad rámec uvedeného najvyšší súd dodáva, že aj v prípade, ak by posudzoval predpoklady prípustnosti dovolania podľa § 421 C. s. p., dospel by k rovnakému záveru o jeho neprípustnosti, pretože podľa § 421 ods. 2 C. s. p. dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania (ako jeden z taxatívne vymenovaných prípadov § 357 písm. a) až n) C. s. p., konkrétne v písm. m/), o ktoré išlo aj v prejednávanej veci.

10. Výsledok dovolacieho konania obdobný jeho zastaveniu zavinila neprípustnosťou svojho dovolania žalobkyňa a právo na náhradu trov tohto konania preto vzniklo jej procesnej súperke, teda žalovanej (§ 453 ods. 1 a § 256 ods. 1 per analogiam C. s. p.). Nakoľko jej preukázateľne však žiadne trovy nevznikli, dovolací súd jej žiadnu náhradu nepriznal (v ktorej procesnej situácii tak odpadol i dôvod

dvojfázového rozhodovania o trovách konania, predpokladaný novou úpravou procesného práva, v tejto súv. por. i § 262 C. s. p.)

11. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.